

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗВЕСТИЯ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ НА:

Търговско-Индустриалната Камара и Стоковата Бурса в Варна.

Урежда Редакционен Комитет.

Всичко що се отнася до Икономически Известия се изпраща до Варненската Търговско-Индустриална Камара.

Абонамент { Годишен 100 лв.
Полугодишен 60 .
Чужбина (годишен) . . . 140 .

Обявления { 1 стр. 600 лв. — $\frac{1}{2}$ — 300 лв.
 $\frac{1}{4}$. 180 . — $\frac{1}{8}$ — 100 .

ВАЛУТАРНИЯ КРИЗИС У НАС.

След априлската спогодба по репарационния ни дълг, у нас започна едно бавно, но систематическо подобрене на нашата валута. Въпреки първоначално сложилото се убеждение, че това явление е преходно, това положение се стабилизира и днес то проявява своя ефект върху целия ни стопански и търговски живот. Ний преживяваме едно общо разстройство, подобно на това при спадане на нашата валута, с тая разлика, че тук явленията вземат обратна форма и второ, което е най-важно, че това разстройство се оформя в един търговско-стопански застои и едно общо безпаричие, които явленията придават още по-остър характер на преживявания кризис. Тая острота се засилва от обстоятелството, че като господствующа валутна система у нас след войната бе наложена книжната валута.

Поради това една от големите причини, които изострят още по-вече паричната криза, е създаденото след войната увеличение на банковия кредит, чрез който заемния капитал съставлява значително съставна част от операционния капитал на търговеца или индустриалеца. При един период на просперитет, оборотния срок на тоя заеман капитал бе кратък. Заемите се погасяват в къси срокове, кредитните сметки при банките са в движение. Търговския капитал често взема формата на финансов-паричен капитал, постъпва редовно в банките, за да излезе скоро от там. Тия последните не чувствуват затруднение. Доходните сделки позволяват на търговията да понася високите лихвени проценти. Пазарната конюнктура се характеризира с тенденцията на растящите цени.

Подвижността на финансовия капитал има и една чисто валутарна причина. При установената перспектива на обезценяване на парите, никой търговец не смее да държи продължително събраните суми. Той се стреми да ги реализира в стоки, или да изплати своите задължения.

Страхът от книжната валутарна система е голям.

Това несигурно положение се влошава още по-вече с обстоятелството, че след войната циркуляционния кредит по необходимост бе заместен с банков кредит.

Тъжко обратното се извършва при едно качване на местната валута. Първия резултат от това покачване е силното разколебаване в цените на стоките. Понеже при книжната валута тия последните са изразявани в известни суми с оглед било на най-установените чужди валути, близки до златото, или пък към златната валута, тия цени трябва да спаднат в същата пропорция, както качването на самата валута. Това обикновено става бавно и трудно, защото търговците намират разни средства, за да задържат цените високо, до като се дебарасират от своите запаси.

Въпреки това купувачите почват да се въздържат в очакване, че действително ще спаднат цените. Това психологическо настроение се изразява в един общ застои, който най-чувствително се отразява особено в ония браншове на търговията, които продават артикули за нужди търпящи отлагане — манифактура, железария, кинкалерия, бижутерия и пр.

Тоя застои влияе угнетяващо върху търговците. Те са вече готови да продават и по-евтино, обаче, липсват купувачи. При това положение оборотния период на паричния капитал изпада в един застои.

Ангажирания банков кредит става неподвижен. Пласиран в стоки, той трудно се превръща в първоначалната си парична форма, за да се върне отново в банката. Постъпленията в банките спадат до минимум. Падежите на плащанията настъпват и пред невъзможността да се посрещнат, или се отсрочват, или пък просто се протестират. В всеки случай, банките не могат на време да получат дадените суми. Наруше-

нието в постъпленията се отразява върху правилното развитие на останалите им операции.

В резултат банковия кредит се ограничава до минимум.

Това още повече допринася за общата депресия в търговията.

Банковия капитал се стреми да се изтегли от търговията, която сега работи с загуби. Пред вид на общата тенденция за покачване на местната валута, тоя същия напушта и фондовата борса. Спекулацията с чуждестранни валути става опасна или най-малко неизгодна. Да се запазят напълно сумите от качващата се местна валута, това е най-изгодното за финансовия капитал. Той с готовност би останал в търговията и в индустрията, ако неговото съществуване не би било заплашвано от евентуални банкрути.

При една обща стагнация в продажбите и при изгледите на едно постоянно спадане в цените на стоките, поръчките за нови стоки се ограничават до минимум. Вносната търговия замира и това се отразява върху цяла редица от търговци в посредническата търговия — разни представители, комисионери, експедитори и пр. Общия застои в търговията се отразява и върху индустрията и занаятите. Земледелието, както видяхме в една по-раншна наша статия, чувствава най-напред това спадане на чуждите валути. По тоя начин, кризата се разширява и задълбочава, като обхваща всички прояви на търговската и стопанска дейност в страната.

Както всеки кризис, и тоя валутарен кризис действува разрушително на слабите икономически съществувания, особено като се има пред вид, че при книжната валута тоя кризис взема особено остра форма. Пострадат най-вече ония, които са използвали широко банковия кредит. Понеже реалната стойност на заетите по-рано суми сега е по-голяма, то такива длъжници се поставят в едно твърде неизгодно положение и с фатални може би последствия. От друга страна, спирането

на платежите, макар въпреки добрата воля на длъжниците, може да послужи като повод за обявяването им в несъстоятелност или сплъване на тяхната и без това влошена търговия.

Настъпващото вследствие силно валутарно покачване кризис изниси на повърхността на търговско-стопанския живот нови проблеми, чийто разрешението могат и трябва да бъдат предмет на едни разумни мероприятия от страна на държавата в това направление.

Какви трябва да бъдат тези мероприятия, това ще разгледаме в една идна статия, понеже нашата страна прекарва именно един такъв остър кризис.

Д-р Г. Петков.

Наредданията

на върховната съюзническа комисия за рейнските територии относно стоките, закупени и пренасяни от чужденци.

НОТА

Относно транзита на стоките в окупираните германски области.

Транзит. Въпроса за транзита през окупираните области, както между неокупирана Германия и някоя друга държава, така и между други държави, повдигна големи мъчнотии.

Съюзните правителства се поставиха да изравнят тия мъчнотии по най-благоприятен, както за германските, така и за неутралните интереси, начин. И ако те не винаги успяха, отговорността за това пада напълно върху германското правителство. Съюзниците поставиха принципа за свобода на транзита в двата посочени по-горе случаи. Постановлението № 136 на Върховната Междусъюзна Комисия не поставя никакво ограничение от каквото и да било естество за достъпа в окупираните области на произведения от неокупирана Германия. Ако се касае за стоки, внесени от чужбина, то митническото право, взето от германските власти там, където ще функционират още, ги освобождава от всекакви нови такси в териториите, намиращи се под контрола на съюзниците. Ако стоките се внасят през границата, пазена от съюзниците, то дължимите за тях мита трябва да бъдат платени на тези власти, освен ако стоките не са предназначени за международен транзит.

Напротив, германското правителство счита, че за тия стоки негово трябва да бъдат заплатени законните мита, щом те бъдат внесени в тази част от неговата територия,

където то упражнява властта. По такъв начин за някои стоки е било заплачено двойно мито.

Съюзническите правителства възприеха най-либералната система, която положението им позволяваше. Те се надеяха, че германското правителство, в интереса на своите поданици, считани като неутрални, ще действа като съюзниците и ще признае митата, вземани на западната граница, също и от стоки, предназначени за десния брег на Рейн. В противенств на това, съюзническите правителства не могат да позволят на доверие транзита между други държави и неокупирана Германия, освен ако една бариера на Рейн не ги осигурява от винаги възможното препращане на тия стоки за областите, върху които се простира тяхната власт. Ако германското правителство продължава да упорства, съюзническите правителства ще бъдат принудени да възприемат нови икономически мерки, които те смятаха до сега да могат да избегнат.

НОТА

Кобленц, 8 март 1923 г.

Мерки, засягащи транзита на някои категории стоки, за които износно мито е било събрано от германските митници.

Стоки изпратени за странство преди 20 I. 1923 г.

Стоки, произхождащи било от окупираните територии, било от неокупирана Германия, за които се представи доказателство пред компетентния делегат на управителния митнически комитет, че експедирането им за чужбина, било по вода, било по сухо, е станало преди 21 януарий 0 часа, и че износното мито е било редовно платено или на митницата при експедирането или на някоя гранична митница, ще бъдат веднага освободени и могат свободно да бъдат изнесени, без други формалности и без заплащане на други мита.

Стоки, експедирани от неокупирана Германия за странство между 21 януари и 1 февруари и преминаващи окупираните области.

Що се отнася до тая категория стоки, покровителствени мерки не ще бъдат прилагани, освен ако се касае за стоки от чужд произход. Наистина, няма защо да се прилагат подобни мерки, когато се касае за стоки, експедирани от неокупирана Германия от германски фирми, тъй като тия последните не могат да се извинят, че не са знаели, какво те са задължени да внасят дъл-

жимите износни такси на някоя от митниците в окупираните области, понеже върховната комисия даваше най-широка гласност на своите митнишки постановления.

И тъй, могат да бъдат изнесени свободно, без да заплащат други мита, стоките, експедирани от неокупирана Германия за странство между 21 януари и 1 февруари, за които се представи доказателство пред компетентния делегат на управителния митнически комитет, какво тия стоки са от чужд произход т. е. че доставката е била напълно платена при експедирането и че експедирането е било разрешено с едно редовно позволително, като износните мита са били напълно внесени или на митницата в местото на експедирането или пак на някоя гранична митница.

Ако ли пак стоката е била експедирана от някоя германска фирма или не е била напълно платена от чуждия купувач, то дължимото износно мито ще трябва да се заплати на митническото бюро в окупираните области, съгласно наредданията на правилника № 5 (чл. 2).

Ще се прилага същата процедура и към всички стоки, експедирани от некупираната Германия след 1 февруари, без да се гледа, какъв е притежателят им.

Стоки експедирани от окуп. области за странство между 21 януари и 1 февруари.

Стоки, произхождащи от окупираните области, за които се представи доказателство пред компетентния делегат на управителния митнически комитет.

а) Че експедирането им за чужбина било по вода или по суша, е станало преди 21 февруари 0 часа.

б) Че тая експедиция е била разрешена с едно редовно позволително, носящо подписа на Д-р Нацар, директор на бюрото за износ в Бад Емс.

в) Че износното мито е било внесено на някоя митница в окупираните области (макар и заемани още от Германия).

Ще бъдат незабавно освободени и могат свободно да бъдат изнесени без никакви други формалности и без да заплащат други мита.

Всички стоки, експедирани след 20 февруари 1923 г. ще бъдат подчинени на правилата, въведени с постановленията на Върховната Комисия и на Управителния Комитет на митниците, даже ако износното мито е било заплачено на германските власти. Никакво изключение не ще бъде допустимо.

Управит. комитет на митниците
п. Картерон, Цезарон, Улнбър.

НОТА

15 март 1923 година.

Върховната съюзническа комисия за Рейнската област в заседанието си на 15 март, взе следното решение, което дава някои улеснения на чуждите купувачи за поръчки направени преди 1 февруари 1923 г.

1) Когато се касае за поръчки от общ интерес, компетентните съюзнически учреждения могат да позволят на чужденеца-купувач да изисква той, вместо експорттора, позволителното за износ, с условия че тоя последния го е упълномощил и взима върху себе си отговорността пред германските власти за нарушението извършено в такъв случай спремо германските действащи закон. Тези нареждания ще се прилагат специално за поръчки, платени изцяло или отчасти преди 1 февруари 1923 г. Ако нещо от горните условия не може да бъде изпълнено, то съюзническите власти могат да позволяват специални експедиции, по изключение.

В двата визирани по-горе случая, износното мито ще бъде онова, което е в сила в деня на изнасянето, евентуално може да бъдат освободени депозирани чужди валути.

2) За да се ползва от тия облаги чужденеца-купувач трябва да адресира една молба до съответното съюзно учреждение, а именно:

До управителния съвет за позволителни при Върх. комисия, за стоки от доставници из окупирани области, с изключение на тия от басейна на окупирания Рур, Дунелбури и *Rôte de Pont*, Дюселдорф; До бюрото за позволителни при контрол. комисия за фабриките и минаите в Есен, за стоки от доставници из областта на басейна на окупирания Рур, както и за такива от Дюисбург и *Rôte de Pont*, Дюселдорф. Молбата трябва да бъде придружена с едно свидетелство, удостоверяващо датата на поръчката, евентуално пълното и или частично заплащане преди 1 февруари и общия интерес който има доставката. Това свидетелство трябва да бъде издадено: а) ако купувача принадлежи към некоя от държавите, представени в Върховната комисия или в съюзническите бюра за позволителни, от представителя на тая държава пред тези учреждения; в) ако купувача не принадлежи към никоя от държавите, вземащи участие в Върх. комисия или в съюзнич. бюра за позволителни, от дипломатическия представител на своята държава пред некоя от правителствата, участващи в съюзническите бюра.

Заявленията ще бъдат приемани до 30 юни 1923 г. Вжз основа решението на генерал Десут, тези нареждания важат също и за окупирани територии в Рур.

ВЪТРЕШЕН ОТДЕЛ.

Мерки против спекулата с лева

Министърът на финансите е изработил следния проект срещу спекулата с лева: Учредява се специално компенсационно бюро, на което ще се представят всички предложения и търсения. Ако предложенията са повече от търсенията, борсата ще бъде свободна, а ако търсенията надминават предложенията, съжителните и онези, които не са спешни, ще се шкартират.

Ще се забранят всякакви извънборсови сделки. Нарежда се да се упражнява най-строг контрол към онези, които си позволяват да извършват сделки извън борсата.

Ще се удовлетворят само местни покупки на чуждо камбио, а не както е било до сега — от странство да се поръчват сделки за разни чужди валути.

От странство ще се допускат покупки само срещу първокласна валута. Например, поръчва се срещу французки франка да се закупят долари, французки франка и пр.

Забранява се извършването на арбитражни сделки на първокласни валути, като швейцарски франка, долари, английски лири срещу второкласни — лей, динари, марки, крони и пр.

До градските иметове в района на Варненската търговско-индустриална камара (окръжно).

Министерството на търговията, промишлеността и труда обръща внимание на камарите върху обстоятелството, че в страната има много *пътвуващи търговски агенти без легитимационни карти*, както и че некои от агентите търгували за своя сметка. По тоя повод то поканя Търговско-индустриалните камари да следят най-строго за точното прилагане постановленията на закона за пътвующите търговски агенти в България.

В изпълнение на горното нареждане на министерството, Варненската търговско-индустриална камара съвременно покани всички търговци и индустриалци в района ѝ, които имат пътвущи агенти да ги снабдят с легитимационни карти. Обаче, въпреки горното предупреждение, камарата има сведения, че из провинцията сноват много пътвущи

ващи агенти на разни фирми от България, без да бъдат снабдени с надлежните легитимационни карти.

Понеже съгласно чл. 20 от закона за пътвущите търговски агенти, публикуван в брой 66/905 год. на „Държавен вестник“ там, където нема търговски камари, общинските власти трябва да следят за прилагането на казания закон, умоляват се г-да градските кметове, да възложат на подведомствените си органи да проверят всички пътвущи агенти, които посещават града им, дали са снабдени с легитимационни карти от респективните търговски камари в страната, като на ония, които не притежават такива, се съставят актове, съгласно чл. 20 от закона за пътвущите агенти и се изпратят на надлежния мирови съдия за по-нататъшното разпореждане.

За всеки съставен акт, камарата съвременно да бъде уведомена.

Износът на брашна и зърнени храни.

За сега износа на брашна в Цариград или Египет е почти невъзможен. Напротив, в некои страни на Централна и Южна Европа условията са по-благоприятни, въпреки конкуренцията на местните мелници. Митнишката политика на чуждите страни става един все по-важен фактор при определяне насоката на нашия износ. При турското вносно мито от 4 1/2 гроша на килограм брашно, напразни ще бъдат всички наши усилия, за да си възвърнем тоя временен пазар за нашите зърнени храни.

Положението е не по-малко тежко при износа на зърнените храни, които до сега са свикнали с по-високата цена в Цариград и Гърция. Конкуренцията на Съед. Щати, Канада, Аржентина и Индия днес е най-силна в Цариград, Пирей и Александрия: днешните наши вътрешни цени за зимницата за местна консумация са още значително по-високи от световните цени. За да се избегне неминуемото катастрофално падане в цените на зърнените храни, върху които се греди благосъстоянието на нашето земеделско население, необходимо е да се обмисли въпроса за постепенното намаляване на тяжестите върху износа — износни мита и такси, девизни одржки и др.

„Слово“.

Приходите от митниците.

През миналата финансова 1922/23 година общите постъпления от митниците са регистрирани на сума 1,633,653,370 лева. През м-ц април т. г. са постъпили общо 133,975,999 лева, а през май с. год. 134,875,624,

когато през същото време м. г. са постъпили през април 114,509,010 лева и май — 122,862,591 лв., а през 1921/22 год. за април — 52,251,063 лева и май — 46,110,264 лв. Както е видно тагодишните постъпления през м. април и май са с 81,724,936 лв. и с 88,765,360 лв. в повече, отколкото същите през същото време за 1921/22 год. и с 19,466,989 и с 12,013,103 лв. през 1922/23 година.

Ако същото увеличение върви еднакво и през бъдещите месеци на тази ф. нансова година, то още от сега може да се предполага — че тя ще приключи с един приход не помалко от 1,900,000,000, освен ако не настъпят някои изменения в законоположенията по размерите на облаганията, така и в процента на курсовата разлика между златото и банкното изплащане.

От приходите за месец април и май т. г. на обща сума 268,690,343 лв., е постъпило през Софийската митница при гарата 67,954,000, през Варненската 67,581,653, през Бургаската 55,031,456, през Русенската 32,801,436 лева и през Пловдивската 15,000,000 и Ломската 10,000,000, а останалите през другите митници.

Популярните банки в България.

В България има всичко 78 популярни банки, от които 64 влизат в съюза на популярните банки. Съюзните 64 банки имат 39,915 кооператори, от които 28% са занаятчи, 23% дребни търговци, а останалите от други професии.

Събрания капитал в форма на дялове е 50,062,565 лева. Резерви и разни фондове — 5,502,800 лева.

Един от най-големите и добри източници на тези банки са влоговете — 87,301,000 лв., от които 12 милиона срочни и 75 милиона безсрочни. През изтеклата 1922 год., въпреки голямата парична криза, влоговете в популярните банки показват едно увеличение от 10 милиона лева.

Най-важната операция на банките е раздаването на кредити; такива те са раздали 139,880,000 лева с среден лихвен процент 11%, без всякакви комисиони. От тези кредити най-големата част, а именно 74 милиона лева, са раздадени в форма на заеми с поръчителство и 43.5 милиона в текущи сметки. Към края на 1922 год., популярните банки са имали още около 2,800,000 лв. пласмент в стоки и около 7,000,000 лв. разни други пласменти, така че целият им пласмент е възлязал на 149,826,655 лева.

За отбелязване е, че популярните банки са се стремили сами да се издигнат, като са прибегвали към кредит от държавните или частни бан-

ки само в краен случай. Благодарение на тази тяхна политика, те в края на 1922 г. са дължали на единствения техен кредитор Б. Ц. К. Б. само 10,000,000 лв.

Изобщо популярните банки не целят печалби и не се стремят към раздаване на големи дивиденди. В това отношение самия правилник ги ограничава, като е определил максимален процент на дивидендите 8%. Но все пак бруто реализираните печалби на банките е 19,703,108 лева. От тях са платени за бюджетни разходи 6.5 мил. лв., 7.4 мил. лв. лихви и разни други дребни разходи. Останалата част е чиста печалба от 4,652,106 лв. Най-големите пера печалби са от лихви — 16,035,000 лв. и от търговски сделки — 1,168,150 лв.

Общия оборот на популярните банки през отчетната 1922 година е 2,554,548,000 лв.

Преуспяването на популярните банки е гарантирано. Начело на техния съюз стоят най-видни наши общественици и учени, известни с своята енергия и преданост към стопанския напредък на България.

Из отчета на секретаря на съюза д-р Ил. Палазов

Дипломните изпити във висшето търговско училище във Варна ще се провеждат по следната програма:

I. На 1 юлий писмен изпит по търговско сметане, счетоводство и българска търговска кореспонденция.

II. На 2 юлий писмен изпит по икономическите предмети.

III. Устен изпит по икономическите предмети от 10—15 юлий.

IV. Устен изпит по търговските и техническите предмети от 10 — 20 юлий.

V. Устен изпит по педагогическите предмети (за бъдещи учители в средните търговски училища) от 15 до 20 юлий. Кандидатите за учители са длъжни да представят предвидената в програмата домашна икономическа тема в размер около 10 печатни листа до 20 Август.

На писмените изпити са се явили през тая сесия 45 души; останалите кандидати (90 души) са отложили изпита си за месец Октомврий.

На писменния изпит по икономическите предмети са зададени следните четири теми, от които всеки кандидат си избира една:

1. Учение и теории за цената.
2. Функции на парите и власта на държавата.

3. Система на косвените данъци и техното държавно, финансово и социално значение.

4. Книжните пари като форма на вътрешен държавен заем и произ-

ходящите от тях финансово икономически явления.

Според решението на академическия съвет ще бъдат раздадени 2000 лв. премии за най-добре написаните съчинения на икономическите теми от училищните фондове: „Гено Бр. Генов“ и „Янко Славчев“.

За министерски пратеник на изпитите е назначен ректора г. Ц. Каланджиев и за делегат на Варненската търговска индустриална камара подпредседателя на същата г-н Яков Найденов.

Нови акционерни дружества.

В последно време са основани следните акционерни дружества в района на камарата: „Боровец“ — минно акционерно дружество в гр. Елена, централа София, с основен капитал 2 милиона лева, разпределени на 4000 акции, от по 500 лева едната; акционерно експортно дружество „Шуменско пиво“ — Варна с 800,000 лв. основен капитал; мелница „Иран“ — акционерно дружество в гр. Горна Ореховица, с основен капитал 1,500,000 лв. разпределени в 300 акции от по 5,000 лв. едната; индустриално акционерно дружество „Марсилия“ в гр. Горна Ореховица, с 2,500,000 лв. основен капитал.

По гербовия налог.

Освобождават се от гербовия налог по чл. 42 п. 26 всички лихвени и безлихвени фондови сметки. Не подлежат на обгербване и подписите върху гърба на чековете на платежни заповеди, издадени от разни министерства и фондове, понеже герба се взема само от разписките върху платежните заповеди, ако кредиторите по последните сж частни лица.

За нуждите на българската индустрия.

Управателният съвет на съюза на бълг. индустриалци е представил на Министра-председателя и на Министрите на финансите и търговията едно обстойно изложение по положението и нуждите на българската индустрия. Министрите са изслушали с внимание делегацията и са обещава да премахнат всички пречки, които спъват развитието на нашата индустрия и се отразяват пакостно върху целия ни стопански живот.

Обявен в несъстоятелност.

Районния земеделски кооперативен синдикат „Земледелец“ при гара „Тржмбеш“ е обявен в несъстоятелност с решение от 8-в. т. г. на Търновския окръжен съд.

По цените на каменните вжглища.

Минният съвет при м-вото на търговията е определил цените на камените вжглища от държавните мини: за държавните чиновници и служаци — 160 лв. на тон; за държавните културни и др. учреждения — 260 лв.; за населението: I кач. — 300 лв., а за индустриалците I кач. 500 лв. тона, II — 440, III — 360, IV — 100 лв. Съветът е решил доставката да се възложи на кооперативната централа и през летния сезон да се направят доставки предимно за населението, тъй като сега има голям депозит.

За поевтиняването на яйцата.

В министерството на търговията се е състояла среща на яйчарите ангросисти и детайлисти по намаляване цената на яйцата. Решено е на първо време яйцата да се продават на дребно по 1.20 лв. парчето, след което постепенно намаление в бъдеще.

Съобщения за състоянието на посевите в района на камарата.

(Кореспонденция.)

Ески Джумая, 28 юний. Съобщава Юрдан К. Овчаров.

Състоянието на посевите — зимни и пролетни в нашата околия тази година е по-вече от отлично. Навременните дъждове спомогнаха твърде много на пролетните посеви. Жетвата върви усилено на ечемика и ржата — иде ред и на житата.

На 20 того падна градушка в селата: Орченлари, Турханлари, Александрово и др., но причини значителни повреди.

Дреново, 30 юний. Съобщава Пенчо Ахмаков.

Всички сентби са добри, особено царевицата. Жетвата продължава. Лозята са ржени 3 и 4 пъти, но все пак мжна има — ягоридата окапва. Трева за добитъка в изобилие.

Занаятчийски отдел.

За занаятчийските ученици — чираци.

1. Кои са те?

Това са ония момчета, които отварят и затварят дюкяна, които го метат и чистят, които пренасят купените от майстора сурови материали и пазарлъци за вкъщи, които разнасят изпълнените поръчки и покупки по домовете на клиентите, где сервилно усмихвайки се при предаването им и клатят глава от благодарност за подхвърления им „бакшиш“, това са те най-после,

които при влизане на клиента, подаден знак от господаря-майстор му поднасят стол да седне, а някога, в блаженното време до войните и кафе поръчваха, макар и едно — на две чаши. Това са ония момчета, които майстора винаги нахкова, които калфите постоянно подиграват и разиграват, а домашните на майстора без милостно товарят с най-черната и неблагоприятна работа у дома.

Положение робско, мизерно.

2. От где и защо са дошли?

От семейства притискани от мизерия, от селата, где то на занаята се гледа като работа по благородна, работа на сянка, по легка от кърската; — от отпадниците на училището — негодните да учат или невъзможните поради громко поведение от улицата, от игрището и най-после свършено незначителна част от семейства, които искат да осигурят на децата си материално бъдеще, чрез занаята, пропито от максимата „занаят кананат“ и особено напоследък, след войните и то в известни занаяти, известно положение на независим гражданин, един творец на богатства, чрез честен физически труд.

3. Какво казва закона?

Според закона за организиране и подпомагане занаятите, за чираци се смятат тия младежи, които са навършили най-малко 12 год. възраст, завършили първоначалното си образование и постъпили при някой самостоятелен майстор с или без заплата, с или без квартира и храна, занаят да учат. Обучението при майстора трае от 1 до 2 год. според занаята. През това време майстора е длъжен да се грижи бащински за чистота и поведението на чирака, за нравственото му възпитание, да му дава доволно и здрава храна и квартира, ако се храни и живее при него, да го обучава на всички видове работи по занаята и да го изпраща да посещава вечерните и празнични училища и курсове назначени за чираците.

Никаква друга работа, която не е в връзка с занаята и по силите и възраста на чирака, не може да му се възлага и достоинството на чирака не може да бъде оскърбявано. Чираците до 15 год. възраст не могат да се задължават да работят по-вече от 8 часа, а ония над тая възраст — до 10 часа, заедно с училищните, ако има такива.

4. Фактическото положение.

Преодоляващото болшинство от чираците постъпват в известен за-

наят свършено случайно, без каквато и да било предварителна професионална ориентировка, без да се вземат в съображение индивидуалните им наклонности, желания, прояви и физически сили. Ето защо и движението им в последствие от занаят на занаят, напушането знаята и повръщане към училището или постъпването им в други професии, където не се изисква тъй продължителен и черен труд, и где то в по-късно време, може да се искара прехрана, е нещо обикновено. Едва ли около 20% от постъпилите в даден занаят чираци, остават за винаги в него, безразлично при същия или друг майстор.

За това положение на непостоянство в занаята, не малко значение има и една друга, чисто формална причина — отсъствието на какъвто и да било формален договор между господаря-майстор и чирака, респ. родителите или настойника му, установяващ точно правата и задълженията на двете страни. Поради това обстоятелство, чирака в всеки момент може да напусне безнаказано майстора си или пък безпричинно да бъде изгонен от последния. Известна гаранция действително се внесе в това направление и с приложението закона за хигиената и безопасността на труда, обаче твърде недостатъчна. Следва.

По предстоящата дейност на занаятчийското бюро.

С оглед на гласуваните от тази годишната редовна сесия на камарата кредити за повдигане и подпомагане на занаятите, занаятчийското бюро при последната прави своите проучвания и разпределения на средствата за задоволяване най-належащите и неотложни нужди на занаятчийството. До към средата на идния месец, то се надява да привърши тия проучвания, да установи плана на своята дейност през текущата финан. година и да пристъпи към прилагането му, като предполага, че до тогав и бюджета на камарата ще бъде утвърден.

За сега то ще се ограничи с предприетите вече анкети по известни занаяти; да изпрати на специализация в странство по модерното кройчество на мъжки и детски дрехи определения вече кандидат, да открие един курс по модерно обушарство в Елена, друг по горни дамски дрехи в Дряново, трети по грънчарство в Габрово и четвърти по кройчество и шивачество на мъжки дрехи в Провадия.

Предприета ревизия.

Варненското дюлгерско занаят-

чийско сдружение е предприело ревизия на майсторите дюлгери в града и са открити до сега 6 души, които упражняват занаята самостоятелно, без да притежават нужното майсторско свидетелство. На последните са съставени актове и представени в камарата за глобяване.

Субсидирано търговско училище.

Камарата е субсидирала с 4 хиляди лева частното търговско училище в гр. Шумен.

ВЪНШЕН ОТДЕЛ.

Световният свободен тонаж намалява.

Движението на световната търговска флота бе по-голямо през 1922 год. отколкото през 1921. Това се дължи главно на увеличаване презморския трафик на стоки, а последния бе последствие от ниските и понижаващите се цени на контрактованите кораби. Корабостроенето се повърна на положението си до преди войната, но продажната цена на корабите стана по-ниска от тая преди войнат (в амер. долари) и от текущата цена на производството.

През последните шест месеци на 1922 год., свободния тонаж на 1 януарий 1923 г. намалява приблизително с три четвърти части на всеки милион тона. Този по-рано бил около 9,000,000 тона. В продължение на цялата 1922 год. свободния тонаж бе намален на 2,000,000 тона.

Свободния тонаж в английските пристанища, който бе 1,961,000 тона на 1 януарий 1922 год. и 1,667,000 тона на 1 юлий 1922 год., спадна на 1,010,000 тона на 1 януарий 1923 г.

В Французките пристанища безработ. тонаж се покачил от 1,085,000 тона на 1,200,000 тона през първата половина на годината, спаднал на 730,000 тона в края на 1922 год.

Свободния тонаж в Италия и Норвегия тоже е спаднал.

От друга страна свободната флота на параходството на Соединените Щати се е увеличила с повече от 400,000 тона. А частните американски кораби вжн от употреба на 1 януари бяха с 200,000 тона над числото за 1 юлий.

В Япония и Гърция тонажа, който е бил в употреба, тоже е по-малък в края на годината, отколкото на 1 юли.

РУСИЯ,

Според сведенията на „Прагер Пресе“, числото на безработните в Русия се постоянно увеличава. Официалните съобщения гласят, че през месец юний, това число възлиза на 660,000 души. Причината на това е

бегството от селата в градовете и че тия придошли от селата, поради концентрационните стремления в индустрията, не могат да намерят повече работа. Също така безработицата се увеличава вследствие намаление на държавните чиновници, в свръзка с поставянето на стопански организации на частно стопанска основа.

ГЕРМАНИЯ.

Имперската Банка в Германия, като държавна емисионна банка е трябвало през последните няколко месеца напълно да стане жертва в своята емисионна политика на валутната катастрофа в тая страна. За да се види до какви чудовищни размери тая банка е била принудена да развие банкнотната емисия ще приведем следните данни:

	милиони марки.	златен фонд	Банкноти в обор.
30 ноемвр. 922	955	754,086	
30 дек. „	955	1,280,095	
6 ян. 923	955	1,336,500	
15 „ „	955	1,437,779	
23 „ „	955	1,654,574	
31 „ „	955	1,984,496	
7 февр. „	955	2,252,963	
15 „ „	955	2,703,794	
23 „ „	955	3,123,000	
28 „ „	955	3,512,787	
7 март „	940	3,871,256	
15 „ „	939	4,272,511	
23 „ „	839	4,855,634	
29 „ „	839	5,517,919	
7 апр. „	839	5,624,112	
15 „ „	820	5,837,964	
23 „ „	755	6,096,052	
30 „ „	702	6,545,984	
7 май „	689	6,723,102	
15 „ „	629	7,112,782	
23 „ „	629	7,586,645	
31 „ „	577	8,563,749	
7 юни „	577	9,309,565	
15 „ „	577	10,905,092	

Това е една от редките фрапантни картини на една емисионна катастрофа.

Данжците върху тютюневите произведения в Швеция.

Съгласно решението на Riksdag — а (шведския парламент), данжците на тютюневите произведения ще бъдат следните:

За фабрикуваните в Швеция тютюневи произведения:

Пури — 0.8 оре на парче, цигари „Виржиния“ — 0.6 оре на парче, папироси — 0.5 оре на парче.

За внасянето от вжн тютюневи произведения:

Пури — 3 оре на парче, цигари „Виржиния“ — 1.8 оре на парче, папироси — 0.7 оре на парче.

Консулски рапорти и кореспонденция.

ЦАРИГРАД.

Българската легация в Цариград, в седмичния си бюлетин от 25 юний т. г., съобщава следното за състоянието на Цариградското тържище и цените на храните, брашната и др. за времето от 18 до 23 юний включително.

Положението на тържището.

Застоя в Цариградското тържище продължава. Като главна причина се сочи все неустановеното положение в Цариград. Крупните търговци чакат подписването на мира за да видят новите условия, в които ще могат да работят.

От балканските държави само Сърбия и Ромъния внасят стоки в Цариград. Българския внос напълно спре, поради покачването на лева. Ромъния, която досега забраняваше износа на кашкавал, разрешила е вече износа за Цариград. Сърбия също внася колемо количество кашкавал. Така че днес тези два кашкавала изместиха българския.

Пазаря на добитък с слаба тенденция към подобрение.

Храни.

Пристигнали брашна от Америка 200 тона.

Цени на едро.

Жито — тракийско, насипано, обезмитено, оката 12 гроша.

Жито — българско, насипано, обезмитено, оката 13½ гр.

Жито — Аржентинско, насипано, обезмитено, оката 13 гр.

Жито — манитоба, насипано, обезмитено, оката 13½ гр.

Ржж — насипана, обезмитена, оката 8½ гр.

Царевица фоб — насипана, обезмитена, оката 7¼ гр.

Ечемик фоб — насипан, обезмитен, оката 7½ — 8 гр.

Фасул — ситен, транзит оката 12 гроша.

Фасул — среден, обезмитен, оката 17½ гр.

Фасул — едър, имек, обезмитен, оката 36 гр.

Трици — едри и дребни, обезмитени, оката 2½ гр.

Брашна.

Пристигнали от Америка 790 торби. От Александрия 8675 торби.

Цени на едро.

Български Варна „00“ (номинална) гроша 1020, торба 63 кг.

Български Варна „0“ — гроша 915, торба 63 кгр.

Американски Нелсен — гроша 1040, торба 53 кгр.

Американски Дурум — гроша 750, торба 63 кгр.

Местни от българско жито — гроша 1030, торба 72 кгр.

Местни от жито манитоба — гроша 1040, торба 72 кгр.

Местни от тракийско жито — гроша 975, торба 72 кгр.

Цени на едро на други стоки.

Кашкавал — сръбски, нова стока, обезмитен 85—90 гроша кгр.

Кашкавал — ромънски, стара стока обезмитен 80 гр. кгр.

Кашкавалджийско масло — обезмитено оката 120 гроша.

Пресно краве масло — пресовано, екстра, обезмитено, оката 240 гроша.

Сирене бело — в тенекии, обезмитено, тенекия 8½ лири.

Тиквени семки — чисти, обезмитени, оката 26 гр.

Джрвени вжглища — нова стока, обезмитени 5 гроша.

Жив добитък.

Овнешко I-о — заклано и обезмитено, оката 100—85 гр.

Овнешко II-о — заклано и обезмитено, оката 85 гр.

Агнешко — заклано и обезмитено оката 80 гр.

Говеждо I-е — заклано обезмитено, оката 70 гр.

Говеждо II-е — заклано и обезмитено, оката 65 гр.

Движение на параходите.

Пристигнали параходи:

24 юний. Пар. „Цар Фердинанд“ под българско знаме, идящ от Цариград с тенеке — 4060 кгр., нишадж — 1620 кгр., манифактура — 4236 кгр., конци — 264 кгр., масло — 8100 кгр., солена риба — 6821 кгр., захар — 20 хиляди кгр., коноп — 300 к.р., машини — 300 кгр., бланк — 6800 кгр., какао — 500 кгр., разни стоки — 1010 кгр.

25 юний. Пар. „Одерланд“, идящ от Хамбург с машинни части — 471 кгр., машинария — 71583 кгр., бланки — 261 кгр., метри — 329 кгр., тръби — 120 кгр., порцелан — 720 кгр., тея некени стоки — 247 кгр., железария — 1985 кгр., сапун 2111 кгр., коноп — 2500 кгр., водолазни дрехи — 15 кгр., изтривалки — 330 кгр., кожи — 34314 кгр., гвоздеи — 19750 кгр., инструменти — 419 кгр., манифактура — 242 кгр., екстракти — 26432 кгр., химикали 2300 кгр., елементи — 104 кгр., тжкана стока — 171 кгр., изкуствен

тор — 237 кгр., памучни стоки — 120 кгр., какао — 2878 кгр., стжклария — 2688 кгр., мотори — 318 кгр., поташа — 983 кгр., книга — 1618 кгр., плюш — 217 кгр., училищни артикули — 40 кгр., бои — 65 кгр., метална стока — 444 кгр., глауберова сол — 2060 кгр., нишаджрен спирт — 320 кгр., азбест — 244 кгр., кола — 750 кгр., цинк — 6625 кгр., бурми — 5688 кгр., саламак — 1100 кгр., сардели — 125 кгр., сяр — 1000 кгр.

25 юний. Пар. „Ханри Фрейсине“ — идящ от Марсилия с памучни платове — 18192 кгр., прежда — 6772 кгр., бои 382 кгр., мушамы — 755 кгр., вжжа — 1065 кгр., разни стоки — 3272 кгр., медикаменти — 350 кгр., пржскачки — 12 кгр., прана вжлна — 18991 кгр., кожи — 56700 кгр., тапи и гжби — 320 кгр., празни шишета — 3150 кгр., химически артикули — 144 кгр., бпи — 214 кгр., манифактура — 4200 кгр., книги 13813 кгр., болтове — 6359 кгр., остатъци от гйон — 5120 кгр., ориз — 5000 кгр., гйон — 279 кгр., масло — 2609 кгр., сапун — 9430 кгр., химикалии — 160 кгр., восжк — 40 кгр., екстракти — 44753 кгр., фжстжци — 7602 кгр., нахут — 4000 кгр., минерално масло — 373 кгр., железария — 3493 кгр., канела — 307 кгр., разни стоки — 2316 кгр.

26 юний. Пар. „Монтенегро“, идящ от Генуа с прана вжлна — 10957 кгр., оксиген — 282 кгр., кафе — 1071 кгр., анилинови бои — 70 кгр., прежда — 9294 кгр., ориз — 5000 кгр., памучни стоки — 25994 кгр., лимони 4285 кгр., велосипеди — 1000 кгр., екстракти — 16927 кгр.

26 юний. Пар. „Херкулес“ — идящ от Холандия с платове — 1795 кгр., манифактура — 13609 кгр., солени кожи — 13500 кгр., олово — 1303 кгр., железария — 659 кгр., вили — 466 гликоса — 14910 кгр., празни бутилки 14836 кгр., сапун — 2194 кгр., кафе — 2664 кгр., електрически лампи — 50 кгр., масла 4156 кгр., херинги — 4800 кгр., мотор 109 кгр., кокосово масло — 595 кгр., кафе — 1515 кгр., вжлна — 5070 кгр.

30 юний. Пар. „Галиция“ — идящ от Триест с памучна манифактура — 474 кгр., кабот — 8729 кгр., маслини — 2500 кгр., обушарски чиринш — 280 кгр., захарин — 56 кгр., шоколад — 1146 кгр., огледала — 150 кгр., памучни платове — 349 кгр.

Заминали параходи:

27. VI. „Ханри Фрейсине“ под фр. знаме за Кюстенджа.

29. VI. Пар. „София“ под бжлг. зн. за Бургаз.

29. VI. Пар. „Алла“ под итал. знаме за Одеса.

29. VI. „Игнати Сергеев“ под сжветско знаме за Цариград.

30. VI. Пар. „Белград“ под сръбско знаме за Кюстенджа.

2. VI. Пар. „Флорапарк“ под холанд. знаме за Кюстенджа.

4. VI. Пар. „Еденхол“ под англ. зн. за Кюстенджа.

Очакват се да пристигнат параходи:

Агенция „Сервици Маритими“.

Пар. „Албания“ кжм 12 юний, идящ от Генуа с разни стоки под. итал. зн.

Агенция „Лулудопуло“.

Пар. „Игнати Сергеев“ днес се очаква да пристигне от Цариград.

Агенция „Х. Пайкурич“.

Пар. „Улиес“ — кжм 20 того под холандско знаме от Амстердам и Роттердам.

Агенция „Братия Раделия“.

Пар. „Илиана“ — угре, идящ от Смирна. Ще отпжтува за Бургаз, Цариград, Галиполи, Смирна с пжтници.

Агенция „Дюрони“.

Пар. „Ханри Фрейсине“ — кжм 13 того от Дунава ще отпжтува за Цариград и Марсилия.

Агенция „М. Станев“.

Пар. „Маронен“ — кжм 10 того идящ от Ливерпул с манифактура.

Информационен отдел.

Обзор на тържището.

Варна, 4 юлий 1923 г.

Положението. Честите проигравания на курса сжздават колебания и в търговско-индустриалните страни, които, вжпреки усилията да запазят продажбните си цени за вжзможно по-дълго време, сж принудени да следват сжответните промени. При все туй, поне за последните дни може да се каже, че нашата пияца запази повечко хладнокръвие и отбеляза сравнително слаби повишения.

Колониал. През отчетната седмица в пияцата се констатира задоволително оживление. Почувствителни промени сж отбелязани в джрвените масла и маслините, а останалите артикули — по-твжрдо.

Захар ситна 32-50 лв. Захар на бучки 35 лв. Кафе I качество 62—64 лв. Кафе II кач. 60—62 лв. Кафе тип 58—60 лв. Ориз Пловдивски 20 лв. Ориз английски 15 до 16 лв. Ориз женовски 17-18-50 лв. Маслини I кач. 30—31 лв. Маслини II кач. 26—28 лв. Маслини III кач. 24—26 лв. Масло джрвено I кач. 55—58 лв. Масло джрвено II кач. 52—54 лв. Масло джрвено III кач.

44—46 лв. Масло слънчогледово 38 лв. Масло памучно 38 лв. Сапун бял 28—30 лв. Сапун марсил 740—750 лв. Чер пипер 47—50 лв. Бахар 55 лв. Кжна 70 лв. Канела 75 лв. Карамфил 110 до 120 лв. Тамян 40—60 лв. Лимонова кислота 85—90 лв. Лимонова кислота питки 95—100 лв. Стипча 8—9 лв. Сода за пране — 6 лв. Сода каустик 14 лв. Нишаджр на буци 40 лв. Саламак 35—36 лв. Каловон 8—9 лв. Каловон бял 16—17 лева. Нафталин 15—15.50 лв. Парафин 19—20 лв. Зачка 4.50 лв. Свещи I кач. 41—42 лв. Свещи II кач. 35—36 лв. Свещи III к. 33 до 34 лв. Сардели кас 1750—1800 лв. Хамсия в варел 42—44 лв. Лимони 400 до 450 лв. Макарони и фиде 15 до 15.50 лв. Фжстжци червени 30—32 лв. Леблебин 20—24 лв. Торби калкута 2½ либри 45—46. Джамове белг. 750—1200 лв. Книга амбалажна сива 15 лв. Книга амбалажна жълта 14 лв. Син камък 16—16.50 лв. Тенеке бело 780—800 лв. Калай английски 125—130 лв. Бакжр 62—63 лв. Вжжа италиански 65—70 лв. Вжрви италиански 80—85 лв. Канапи италиански 90—200 лв. Сол каменна 320—325 лева, сол мляна 380—390 лв., сол морска 390—400 лв. Газ в каси 345 лв. Газ наливно килограма 8.30 лв. Бензин лек 20 лв. Бензин среден 18 лева. Бензин тежък 16 лева. Газйол 3.50 лева. Катран 8.50 лв. Смазочно масло „Рapid“ 7.50 лв.

„	„	„Церес“ раф.	8
„	„	„дистирил.	7
„	„	„Волта“	8
„	„	„Силва“	8.50
„	„	„Астрал“	0 11
„	„	„	00 13
„	„	„	000 16.50
„	„	Цилиндрин	0 10.
„	„	„	00 11.50
„	„	„	000 13.

Катран „Вулкан“ 8.50 лв.

Есмер пресукана балдерстон база $\frac{1}{12}$ 560—580 лв., а всички по-горни нумера с по 12 лв. повече. Италианска пресукана „Америка“ I база $\frac{1}{12}$ 530—540 лв. Италианска II Индия $\frac{4}{10}$ 410 лв. Английска кастърлия кжврак $\frac{18}{24}$ 830—840 лв. Английска кастърлия $\frac{28}{36}$ 940 лв. Английска кастърлия $\frac{1}{33}$ 960 лв. Английска кастърлия $\frac{1}{40}$ 980 Сулан есмер I 360—370 лв. Сулан кастърлия 440 лв. Боялия сулан Индиго 525 лв. Кжврак Индиго 725 лв. Вата италианска кгр. 40 лв.

Кабот ССС ярда 23—24.50, кабот чехски I 90 см. метр 30—31, кабот чехски 80 см. метр 27—29, материя 140 см. метр. 88—89, материя 130 см. метр 60—63, материя 65 см. метжр 31—33, оксфорд италиански ме-

тжр 22—27, басми холандски I метжр 27—29, „ „ „ II метжр 24—25, траличио (тенталжк) 100 см. метр 47—48, траличио (тенталжк) 120 см. метр 57—59, мерино черно 100 см. метр 33—36, мерино черно 95 см. метр 30—32, зефири метр 27—29, панамы бели и крем метр 27—29, панамы чехски разни колори метр 38—44, кадифета 55 см. разни десени метр 75—80, син док американски ярда 31—33, сатени цветни 160 см. метр 75—80, сатени цветни 140 см. метр 68—72, Doblas № 34 220 см. метр 90—95, Doblas № 34 200 см. метр 80—83, хасета I 85/90 см. ярда 25—27, хасета II 90 ярда 23—25, хасета III ярда 18—19.50, панамы с копринени жици метр 51—53, фистанлжци разни метжр 30—32, габардини памучни 90/100 см. метр 65—74.

Басми английски I 75 см. ярда 27.50—28 лв.; II 21—22.50 лв.; II 16.50 лв. ярда.

Платна бжлгарски от фабриката на Акционерното Д-во „Текстил“. № 3750 метжр 17.50 лв. № 3850 м. 18.50 лв. № 8150 метр 19 лв. № 4250 19.50 лв. № 8250 метжр 20.50 лв. № 11150 метр 23 лв. № 9025 червено метр 20 лв. № 400 хам ярда 11 лв. № 5650 хам ярда 13 лв. № 6250 хам ярда 18.50 лв. Кабот 140 см. 32.50 лв. Оксфорд тжмен метр 22 лв. Оксфорд светъл метр 21 лв. Материя метр 18 лв.

Фабрични цени с 5—8% скonto.

Анверс, 18 юни 1923 год.

Железария. Тжржището през настоящата седмица започна работата при превъзходни условия и многобройни поржчки. Вследствие на туй общото състояние на тжржището е твжрдо и основните цени претжрпеха значително повишение. Железо на пржти се тжрси при 5 фр. пsvишение. Много фабрики са ангажирани с поржчки за по два и повече месеци.

Чугуна получи едно повишение от около 20 фр.

Стомана. Английските експортйори за далечния изток, които бяха добили погрешна преценка за работите в Германия, сега са се убедили окончателно, че от последната не ще могат да получат нищо и поради туй са започнали сондажи за сключване контракти.

Всички са оптимистично настроени защото всичко говори, че в юли месец работите ще се развият напълно.

Ламарина. Поради отбелязаните повишения от една седмица насам наводняват голями поржчки, особно за по-тжнка ламарина. Изгледите са,

че през идущата седмица ще последват нови повишения.

Общото положение е добро а за през близките дни на м. юлий обещава да стане още по-добро.

Това положение обещава да трае няколко месеци.

В тукашната пияца през текущата седмица работите са слаби. В цените няма абсолютно никаква промена.

Путрели 7—7.50, обло 7—7.50, трансмисионно 8—9, шина 6.50—7, квадратно за ости 7—7.50, халкалжк, наллжк и подковно 7.80—8, жглово (Винкел) 8.50—9, чембердик 8.50—9, ламарина черна 10—11, ламарина галванизирана 20, гвоздеи 12.50—13, стомана Граф „Турн“ 25—26, цинк на листи 28—30

Дървен строителен материал.

Без промена.

Джски чамови ромжнски, кубик 2000—2100 лв.; Джски чамови местни 2400 лв.; Талпи ромжнски 1900—2000 лв.; Греди ромжнски 1500—1600 лв.; Летви 2000 лв.; Цигли 4—5 лв.; Тухли 600 лв.; Цимент 100—120 лв. торба.

Варненска стокова борса.

4 юлий 1923 год.

Положението. Борсата е в нжлен застой. Поради разгара на жетвата настжпваме вече в мжртвия сезон на тжрговията с жжрнени храни.

Вжиреки липсата на каквито и да било пристигания, поради невжжможността за износ, купувачите си остават сжвсем безоходни. Последните сделки за зимница са сключени при 380 лв. за сто кгр. па и днес надали най-добрите жита биха намерили повече от 400 лв. за сто кгр, когато вжтрешността купува по охотно.

Вжобще положението може да се характеризира сжс две думи: безпристигания и без цени.

Брашна. От когато Турция наложи мита вжрху брашната и износа за Цариград стана невжжвозможен, мелничарската индустрия прекарва в летаргия.

Днес брашната се продават: № 0 650 лв. стоте кгр.; № 1 6—610 лева стоте кгр.; тип 580 лева стоте кгр.

Печатарска Производителна Кооперация

„ЕДИНСТВО“

наемател на

ПЕЧАТНИЦА „ЗОРА“

ВАРНА.

Приема да печата всички видове печатни произведения.

Работа чиста, бжрза и навременна.

Г. Желев & С-ие-Варна

Телеграми: „ЖЕЛЕВ“. **ЖЕЛЕЗАРИЯ — БАКЖР — КОЛОНИАЛ** Телефон № 198.

РАЗПОЛАГАТ СЖС СЛЕДНИТЕ ГОТОВИ СТОКИ:

ЖЕЛЕЗАРИЯ:

ПУТРЕЛИ 8/16 см., **шина**, **наплжк**, **халкалжк**, **чемберлик**, **четвжртито** 6/40 м.м., **жглово** 20/45 м.м., **обло** 6/82 м.м., и за трансмисии всички размери.

Гвоздеи пжлен чешит, **стомана** граф Турн I-во качество, **цинк** на листи, **бакжр** на джна и на листи, **черна ламарина** 8/10—14.

БЕЗИР I-во качество английски, **оси** „Wointer“.

НА ПЪТИМАТ:

Гвоздеи, **бакжр**, **железария** всички видове и размери, **шведско** желязо за брад-
вари и подковни гвоздеи; **ламарина** галванизирана и пр.

3—5

КРЕДИТНА БАНКА

Варненски клон

ТЕЛЕФОН № 116.

ЦЕНТРАЛА--СОФИЯ.

КЛОН--РУСЕ.

Телефон № 463.

Телефон № 235

Капитал 10,000,000 лева.

Извършва всички банкови операции.

Приема влогове срочни и безсрочни, както и по спестовни
книжки на **износни цени.**

10—10

ОБОДИ ОСЕЛОВИ -- РУСКИ

Първокачествена стока в ограничено количество на цени най конкурентни

при

Хиков, Дончев, Симеонов

— Варна. —

Разполагаме още с следните стоки:

Масло француско и рапично, **Рафия** „Мажунга“, **риба** солена харип, **фжстжци** белени, **сапун** айвалийски и тип сжнлайт. **екстракт** джбилен за кожи 66°, **джамове** белгийски марка „Камбана“, **цимент** далматински на големи и малки количества, **леблебии**, **сода** бикарбонат, **лимонова кислота**, **олово** чисто от вехти тржби, **мая** за сирене.

ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО

на всички видове машини, мотори и др.

2—4

Ботю Т. Лулчев & Нв. Николов
ВАРНА

РАЗПОЛАГАТ СЖС:

ОЛОВО двойно рафинирано, **гвоздеи** подковни, **джамове** белгийски всички размери, солиден амбалаж, **бом** за безир, **ориз**, **масло** „соя“, **сапуни**, **сардели** португалски, **риби** солени, **салйотки** и **сардели** в варелчета и всекакви други **колониялни стоки**

2—3

ФРАНКО-БЪЛГАРСКА БАНКА

ЗА

МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ

Телеграфически адрес: „ИНТЕРБАНК“.

Капитал 22,000,000 лева напълно внесен.

Централа: СОФИЯ, — ул. „Леге“ № 17.

Клонове: Варна, Пловдив, Русе, Бургас, Хасково, Дупница.

Кореспонденти в всички по-големи градове в България и в чужбина.

Извършва всички банкови операции.

Приема влогове при най-износни условия.

Барух & Витали Барух – София

Телеграми: „Барух“. ул. „Веслец“ № 16. Телефони: 1627, Халите 39.

Рафаел Барух — Варна | Жак М. Сиди — Пловдив

Телеграми: „Барух“. Телефон 151. ул. „Епископ Софроний“ № 4

Предлагат следните ГОТОВИ в склад стоки:

Кжврак „три сърдца“ и „три лопати“.

Сулаи: есмер, кастарлии, боялии.

Севинг и **Тира** за чорапи.

от прочутата италианска фабрика

== „МЕРИДИОНАЛЕ“ ==

Торби ютени нови за брашна, трици и пр., всякакви размери и тежини.

Зебла и специално за амбалаж на тю-
юни. **Вжжа**, **канапи**, **конци** и пр.

== италиански. ==

Басми шампосани. **Мерино** черно. **Крелони**, **фулари**, **сержове**, **фистанлжци** и др.

Продажба на едро — само на бали.

Цени винаги най-износни.

14—25

КАИШИ ТРАНСМИСИОНИ КАИШИ

Единични и двойни, всекакви раз-
мери, с гарантирана трайност и

== **РЕМЖЧКИ ЗА ШЕВ** ==

на най-износни цени при

Съединени Индустрин — Акционерно Д-во
ШУМЕН.

Запазена марка

Акц. Д-во за фабрикуване метали и металолегярни изделия „ВУЛКАН“ – Варна

Телефон № 110.

Телеграми „Вулкан“ — Варна.

Кофи от галванизирана ламарина германски образец.

Нитове тенекеджийски.

Лопати, Лизгари, Фараши и Лопатки за вжглища.

Сачове и Вжршници 39, 43, 48, 57 и 60 см.

Подкови волски с 4, 5 и 6 дупки.

Порин тип „Винтер“ № № 4 – 12.

Бодлива тел галванизирана и жезлена.

Панти, Ангропати и Кйошелици.

Кулпове за санджци.

Тегла чугунени от 100 гр. до 50 кгр.

Крака за готварски машини.

Скари чугунени, четвъртити и обли разни големини лека и тежка стока

Готови в склад на нови конкурентни цени.

Фабриката инсталира и ремонтира всякакви индустриални и земеделски машини и отливи от чугун и други метали всички машинни части.

6—10

Безимено Акционерно Д-во „ИНДУСТРИЯ“ – Попово

Капитал 1,000,000 лв. напълно внесен.

За телеграми „ИНДУСТРИЯ“.

Телефон № 7.

РАЗПОЛАГА ВСЯКОГА С

РАПИЧНИ И СЛЖИЧОГЛЕДОВИ МАСЛА

Производство на собствената за растителни масла фабрика в гр. Попово.

ЗАКУПВА всякакви количества семена
за растителни масла.

7—10